

„Tingakrossur“ skjýtur hamin av sær og viðgongur sjálvur við gellandi heilrópi, at hann ber merkið fyri hina rólandi nazismuna.

Tit arbeidarar og fiskimenn, ið hevja felagsmerkið sum livsmerki tykkara, leggi tykkum hetta í geyma,

ti alla staðni, har ið nazisman kom framat, varð allur arbeidara og annar friur felagsskapur bannaður, felagsognirnar tiknar, felaganna oddamenn dripnir ella settir í tey herviligastu koncentrationsartypir.

Sum fyri livinum hevur blað sjálvstýrsmanna, „Tingakrossur“, barst fmóti arbeidaranna felagsskapi ella fyri, at hesin felagsskapur ikki fekk ta sigrandi kraft, ið kundi lyft arbeidarastallina til frælsari og friðari kor. Eitt av »Krossins« og sjálvstýrsmanna láglyntastu vápnum hevur verið ið rætt arbeidarastallina við teim donsku arbeidarunum, ið verður framhildið — um Føroya arbeidarar koma í samarbeiði við ta donsku arbeidarastallina — slúka og tyna hvørja nationala tægr í ti føroyska arbeidarunum.

Kann nakað stórri misálitisprógvi í heila takid útaltast móti ti føroyska arbeidarunum, hansara nationalu kenslunnar styrki og evnum til at hevda seg og sín livsrætt?

Hvat er tað, ið »Krossur«

Nei tað, sum liggur aftanfyri „Krossins“ og afturhaldsblaðanna sinnissjúku øði móti, at føroyskir arbeidarar ganga í felagsskap við danskar arbeidarar, er einans tað at reka ørindi fyri ta hugsan, fyrir teir menn, ið fegnast tyna allan arbeidaranna felagsskap.

Hetta hava vit vitað — bið arbeidsmannafelags oddamennin í Sunnbæ siga tykkum frá sakarforsluni og bardegnum móti teirra felag. Men tað harmiligasta, tað ræðuligasta er, at »Krossurin« við fylgisneytum hevur givið seg undir hitt nazistiska merkið fyrir at útinna hetta beistaverk móti arbeidarastallini.

Lat okkum her taka upp eitt brot úr »Krossin«, ið sýnir, hvussu djúpt nazistisk kreftskadn hevur etið seg inn í sál og hold sjálvstýrisins oddamanna.

»Krossur« skrivur:

Týnan av øllum felagsskapi!

— Hetta er nýmótans sjálvstýri.

hættir sær at »insinuera«, illgita um tann føroyska arbeidarann? At hansara einasta nationala bjarging skal vera, at hann »puppar« seg, isolerar seg, skilir seg út úr øllum samarbeiði við hina norðendsku arbeidarastallina! Hesum má hvør fiskimaður, hvør arbeidari mótmæla.

Vit vita, at hetta eru tær beru lótir. Ti allastaðni í verðini hevur samarbeiði, samvera við fremmandar státtir, fremmand fólk einans styrkt og rólfest tær náttúrligu nationalkenslurnar. Eru kenslurnar, tær nationalu, hin livssterki kærleikin til land, fólk, mál og landsiðir og eyðkenni og særættindi o. s. fr. vorðnar minni hjá teim Føroyingum, ið búgva í Danmark, enn tær vóru, áður teir fóru til Danmarkar?

Nei! Avgjort ikki!

„... Í hesum sambandi freistast vit at ivast í, um menniskjuni eru meira bundin undir nazistaveldi enn undir socialistiskum fakfelag og organisasjonsvældi, reint burtursæð frá, at landsins gagn er einasta endamál naziststýrisins, meðan socialdemokratiið venur borgararnar av við at arbeida og stoytir landið út í eina framtíð, sum verður har eftir. . . «

Klárari kann blaðið ikki siga sína nazistisku støðu:

Hvør arbeidari og fiskimaður vil stýða eitt tilfelli sjálvstýri?

Studningur til uppdyrkan.

Guttorm Eysturoy skrivur í »Dagblaðið« um, at veltingarstudningurin er so lítil.

Jú, seinasta ár var hann lítil, av tí bonarbrovini vóru so nógv, og tað var tikið tann støða at byta út til allar umbiðararnar. Orsøkin til, at bonarbrovini vóru óvanliga nógv, er tann, at tey vóru samandrigin frá árum framman undan. Føroya Búnaðarfelag hevði ikki haft líkindi til at lata til allar veltingarmenn, og tá so jardargrunnurin kom til, tók hann og lat eftir teim gomlu skemannum afturat teim nýggju.

Seinasta ár var tí óvanligt (ónormalt) ár viðvíkjandi studning til velting. Tað er tí ikki gjørligt at doma um, hvønn studning, veltingarmenn koma at fáa næsta ár eftir tí, sum teir finga seinasta ár. Tað verður at býttast betur komandi ár enn nakað ár framman undan, men hvussu nógv betur, tað dugir eingin at siga.

Burtursæð frá tí domi, sum Guttorm Eysturoy nevnr í snári grein, so haldi eg, at fyrimálið við studninginum má verða hetta, at lata so nógv, at ein dugnaligur veltingarmaður skal kunna halda seg ta tíðina, hann veltir upp úr nýggjum, ið til hann hevur fingið so og so stóra vidd í bø.

Nú eru viðurskiftini tey, at ein fátækur maður, sum balist við at halda húsið sum fiskimaður og traðarmaður, er so fátækur, at hann hvørja ferð, okkurt lítið er at forvinna av peningi ella mati, má ganga frá sínum veltingararbeiði, alla heimatíðina íggjognum. Í so vorðnum korum er ilt at fáa nógv frá hondini av velting. Tá so haraftrat kemur, at maðurin samstundis hevur fingið trónna til keyps ella leigu við treyt til at dyrka, so má sigast, at korini eru ikki góð uttan so er, at tað almenna eisini hjálpur manninum so væl, at hann skal kunna lúka tær treytir, hann hevur áttikið sær. Og hetta er tað stóra fyrimálið við studninginum. Hvussu langt tað røkkur, sum nú er fingið til vega við teirri jardarlógini, er ógjørligt at siga, tað má tíðin vísa, men tað er eitt stórt og fulltakið stig á rætta leið, tað er avgjort. Er tann studningur, sum lógin gevur, ov lítil, so megu vit liggja á takinum at fáa meir, at vinna longur fram í sama spori, at vinna merri at tí stóra endamáli, sum má savna alt samfelagssinnad fólk her á landi: at grónka Føroyar.

H. J. Jacobsen.

2 kvígukálvar

annar 9, hin 7 mánaðar, til sølu.

Hálvdan Mortensen, Óravík.

Lýsið í „Socialinum“!

AKTIESELSKABET FØROYA BANKI

Hovedkontor: THORSHAVN Stiftet 1906. Afdeling: TRANGISVAAG

AKTIEKAPITAL OG RESERVER KR. 900.000.

Bankforretninger af enhver Art udføres.

Kontortid 11—3. Lørdag 11—2.

Tip-Top

harraklædningar og frakkar

eru vakrastir, halda longest og eru bilagastir eftir máti.

J. O. Reinert, Tórshavn. - Telf. 328.

Bekendtgørelse.

Det bekendtgøres herved, at alle Fiskere, som næste Fiskerisæson kommer til at fiske med Fiskefartøjer fra Suderø, skal mønstre under Kontrakt fra Suðuroya Fiskimannafelag, samt indbetale Kontingent til Suðuroya Fiskimannafelag.

Suðuroya Fiskimannafelags Love, Suðuroya Hjelpekasses Vedtægter vil efter Ønske kunne faas ved Henvendelse til Formanden eller Sogneformændene.

Vaag, den 2. November 1938.

Suðuroya Fiskimannafelag.

Ávaring

til

limir av Skiparafelagnum

Skiparafelagið biður teir av limum sínum, ið hava kærsmål viðvíkjandi viðurskiftunum í Grønlandi, ikki at geva frágreiðing til sýslumenninar, Vit koma sjálvir at tosa við tykkum,

Nevndin.

Stórpolitisk tíðindi.

Jóannes Patursson ber fram ósannindi í »Dagblaðnum« um, at tingið ikki skal vilja krevja skjól og rit fram í bóndagøluni frá Klakksvík. Sum aðrastaðni í blaðnum frágreitt, hevur tingið kravt hesi skjól, men tá vildi Jóannes ikki verða við. Í somu grein í »Dagblaðnum« boðar hann frá, at grannalöndini (Týskaland, Noregi o. s. fr.) standa aftanfyri ta føroysku nazismuna, og skulu tey hava kroyst øvrigheitina til einki at gera bóndunum.

Er her talan um, at uppsreisnarbóndurnir veruliga hava leitað sær hjálp í fremmandum londum móti føroyskum fiskimonnum, traðarmonnum — fjeldini í Føroyum?

Kol!

Tað kann ikki sigast annað, enn at mangur maður var glaður, tá ið líkindi tóktust fara at verða fyrir at fáa føroyskt kol til keyps. Tað var gleðiligt, at Føroyingar sjálvir kundu taka arbeidsloina í kolbrotunum, tað spardi landinum nógvan pening og veitti fólki biligari kol. So hildu menn.

Men tíverri hevur tað víst seg at verið trupult at fingið hetta kólið — Suðuroyar kólið, sum tað vanliga nevntur her — í Havn. Men vit hava uggað okkum við, at hetta skyldaist, at ikki var so væl áleiðis komið við fyrireikingini, at byrjast kundi at bróta fyrir álvara. Tá so var lýst í blaðunum herfyri, at nú skuldi brátt setast kraft á arbeidið, so fólk kundu fáa tað kol, tey vildu, ja, tá væntaðu vit at finna álvara aftanfyri hesi orð og vónaðu, at nú fór at bera betur til.

Men gakk! Ongatið verri enn